

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 240 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an . . . . . 120 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 60 „		
Un număr . . . . . 5 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 300 Lei.		

5721 B 1933.

NOTE OFICIALE.

Ministerul Apărării Naționale, cu adresa Nr. 252 B din 1 Noembrie a. c. ne face cunoscut, că Marele Stat Major, cu nota Nr. 1374 din 13 Octombrie a. c., roagă a se pune în vedere preoților cari primesc ordine de mobilizare, că ori de câte ori vor trece la alte parohii, să *comunique ei înșiși* această schimbare de domiciliu, direct unităților cărora a fost repartizați pentru mobilizare precum și Direcțiunii Personalului din Ministerul Apărării Naționale.

Ceace se comunică On. Preoțimi parohiale spre știre și conformare.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 11 Noembrie 1933.

Președintele consiliului eparhial
Andrieu Ghidiu
consilier eparhial, protopresbiter.

Nr. 5941 E 1933.

Disponem, ca preliminarele pe anul 1934 să se prezinte la Adunarea parohială, ce se ține în luna Decembrie, în baza art. 39 al Statutului astfel ca până la finea anului 1933 să se înaintate toate preliminarele pentru anul 1934 Consiliului eparhial spre cenzurare și respective spre aprobare.

Ce privește socoțile pe anul 1933 acelea au să se treacă prin Consiliul și adunarea parohială ce se întrunesc în urma art. 39 al Statutului, în primul trimestru al anului 1934.

După trecerea lor prin corporațiunile parohiale se vor înainta de către Oficiul parohial, pe lângă raport, împreună cu documentele justificative, Consiliului eparhial spre suprarevizuire respective spre aprobare.

Caransebeș în 13 Noembrie 1933.

Președintele consiliului eparhial
Andrieu Ghidiu
consilier eparhial, protopresbiter.

5776 B 1932.

Domnul Constantin Vladu profesor de tipic și cântare bisericească la Academia teologică a scos de sub tipar un „Manual de tipic” cuprinzând serviciile dumnezeiești „din Postul sfințelor Paști”.

Acest Manual de tipic dă deplină orientare tuturor preoților și cântăreților deopotrivă, ușurându-le sarcina de a cânta prin diferite alte cărți biseicești și a afla astfel cum sunt a se săvârși serviciile dumnezeiești din sfântul și Marele Post.

Recomandăm deci acest Manual Onor. Preoțimi parohiale atât pentru uzul propriu, cât și pentru sfințelor noastre biserici. Prețul unui exemplar Lei 180. Se pot comanda dela Librăria Diecezană.

Caransebeș din ședința consiliului eparhial ținută în 11 Noembrie 1933.

Președintele consiliului eparhial
Andrieu Ghidiu
consilier eparhial, protopresbiter.

15 ani dela moartea lui Ștefan Jianu.

Miercuri în 15 Noembrie a. c. s'au împlinit 15 ani dela moartea asesorului conzistorial și referent școlar Ștefan Jianu. Abia sunt cinci spre zece ani și o vecinicie se pare timpul acesta de învălmașeală, frământări și prefaceri enorme pe cari le-a văzut aieva neamul nostru românesc. Ștefan Jianu, tumultuosul bărbat din pragul acestor zile profetice, aproape s'a dat uitării, cum uitării se dau chinuitoarele secole cari au plămădit și au copt taina suferinții noastre...

Era toamnă, în anul o mie nouă sute optsprezece.

Bătăia armelor obosise pe toate fronturile;urgia, răutatea și zavistia intraseră în agonie.

Din departe de peste mări și țări un spirit nou, triumfător, se apropia. Îl simțiam instinctual, pe măsură ce armatele lui Franchet d'Esperay răzbiau Balcanul și în marș biruitor se tot apropiau de noi.

Ceva mare, neobișnuit de mare, plutia în atmosferă...

Dar mai era și altceva, o undă de holeră sau ce păcate, o molimă ca un duh rău ca un ultim strigoi al vremurilor de spaimă, bântuia în această toamnă. Se închiseseră școlile; și pe timp nedeterminat se închisese și liceul unguresc dela Caransebeș. Știrile cele mai fanteziste și contradictorii circulau, așa cum circulau și trenurile, de-a valma. Ici-colo câte-o detunătură a vre-unui glonț rătăcit în cartușierele aduse de pe front, și se spunea că revoluție.

— Crezi că vine acum România? mă întreabă într-o zi un vecin din sat. Sigur ca lumina zilei — îi răspunsei eu, și aveam 15 ani atunci. Pe semne că nebănuitele puteri ancestrale s'au trezit în noi; s'au cutremurat catapetesmele sufletești desvăluind energia de veacuri, zăcăluită în noi din greul atâtor ș'atâtor generații de strămoși, martiri ai idealului celui sfânt. Aci stă toată taina furtunosului răspuns pe care Ștefan Jianu îl dă șubreziiților unguri la 23 Octomvrie 1918, când aceștia cerură Românilor un nou jurământ de credință. „De vă purtați cinstit, nu avem motiv să ne purtăm altminteri; de credeți însă că arma vă ajută, să nu uitați că avem și noi mâni voinice și sănătoase“.

Copil, nu mi-a fost dat a cunoaște toate clipele mărețe trăite de românimea de-aici în acele memorabile timpuri, când dominatoare, silueta mândră a lui Ștefan Jianu diriguia o lume irizată de duhul adevăratei libertăți. Mi-a fost hărăzită o alta, mai tristă.

În toamna aceluia an, la 15 Noemvrie. O toamnă într'u nimic deosebită de alte toamne, cu ceață și aer de păclă. În strada Curescu se adunase lume multă, și coruri și un drapel mare. Murise Ștefan Jianu. Venisem și eu la înmormântare căci deși necunoscător al frământărilor oamenilor noștri mari, îmi aduceam bine aminte de referentul coezistorial care-mi dăduse prima bursă din fundația „Reuniunii învățătorilor români“... Și atâta era jălătatea de mare atunci: plângea întregul suflet românesc din acest oraș. Plângeau prietenii lui, plângeau preoții, toată lumea plângea... Și mai era cineva care plângea: tricolorul românesc!

Hohote de plâns au zguduit atunci piepturile tuturor. Mândrul nostru tricolor, martorul tragediilor noastre, purtat acum în voie și înso-

țind la mormânt pe luptătorul vajnic al idealului nostru național!

De-atunci au trecut exact 15 ani, și pe Ștefan Jianu aproape l-am uitat, dar nedumerit mă întreb și astăzi: plânsul acela sguduitor pornit-a el numai din durerea după marele defunct, sau și din jalea unui suflet eșit din seculara robie, văzând tricolorul național în fruntea destinelor sale?!

Ștefan Jianu! Un bărbat și un simbol. Moartea lui neașteptată a fost simbolul jertfei pe care neamul nostru în toate cotiturile vieții lui a depus-o pe altarul străduințelor sale. Fără împotrivire și fără murmur.

Ref.

Ce tinde să devină F. O. R.: un factor social. Constatările unui preot.

Până de curând aproape toate energiile neamului nostru gravitau spre un singur ideal: de a-i păstra ființa.

Acesta este un proces milenar de conservare care nouă Românilor ne-a imprimat acea notă caracteristică a forței de rezistență.

Dar în urma războiului toate problemele sociale inclusiv problema religioasă au luat un aspect deosebit. Acel cataclism al neamurilor a fost prin eselență o evocare de perturbare nespuse de adâncă a sufletelor, un puternic cutremur de groază și nenorociri care a năruit toate bunurile civilizației adunate cu mult sacrificiu și cu duioasă evlavie secole de-a rândul.

După ce omul a adulmecat aproape două decenii prin vârtejul vertiginos al egoismului, astăzi se pare că a început să se trezească din somnolența sa bizară.

Scriitorul *Felix le Dantec* într'o scriere a sa „*Ateismul*“ exprimă convingerea „că dacă omenirea ar ajunge să nu mai creadă în Dumnezeu, n'ar mai rămânea pentru ea decât pustiul și desnădejdea“.

Și este adevărat căci cu toate strădaniile sale omul necredincios nu poate fi nici cel puțin un moment fericit.

Uite, să analizăm fugitiv starea din sânul nostru, din casa noastră...!

Luând pe țaranul *plugar* îi observi indiferența religioasă cât de colo. Bisericele goale întăresc cu atât mai mult că el a alunecat pe povârnișul necredinții.

Acum se observă și la el — și noi cari trăim în lumea satelor în zilnică comuniune cu el o constatăm și mai bine — că a început a-și da seama cât e de grea și de crâncenă viața pe

care n'o poți învinge numai cu puterile tale omenești. Și au început a se întoarce către viața creștinească mai activă, mai plină de duhul lui Dumnezeu.

Alții — *meseriașii și neguțătorii* cari în viața lor de speculațiune au fost loviți de vremurile grele de azi și care le-a înțrânt cerbicia de a fi indiferenți față de biserică, s'au îmblânzit, adecă... i-a îmblânzit falimentul..

Au înțeles și aceștia că orice capacitate, orice forță de îndată ce e pământescă și ea se poate nărui. Și vrând nevrând trebuie să se proștearnă în fața lui Dumnezeu.

Ajungem la cel mai expresiv tip de indiferentism religios, emanațiunea și creațiunea vremurilor noastre — *intelectualul!*

Dar, fiasco sub care trăește acesta l-a trezit ca și oarecând pe *Goethe* care exclăma: *În fond viața mea nu a fost decât trudă și osteneală și pot spune că, cu cei 75 ani ai mei nu m'am simțit cu adevărat bine măcar patru săptămâni.*

Și atunci ce are de zis intelectualul nostru care se încumetă ca în numele științei să dea cu pietrii în Dumnezeu, are sau nu mintea întreagă?

Oricare ar fi acel intelectual nu merge decât bâjbâind și va termina revenind la izvorul cel viu al lui Christos.

Cât de minunat se potrivesc cuvintele lui *La Bruyère* „*Aș vrea să văd că un om cumpătat, înfrânat, curat la suflet și drept, susține că nu este Dumnezeu*“.

Toate aceste categorii de inși trebuie să fie îndemnați: unii pentru a nu cădea în mrejele *sectarismului*, unii pentru a nu cădea pe mâna demagogilor și alții pentru a se deștepta nu numai la o viață creștinească numai formalistă, o viață de firmă, ci la o *viață de fapte* în duhul *Evangeliei adevărate*.

Ne aflăm la o răspântie, și la această răspântie toți avem datoria să colaborăm pentru clarificarea prezentului și asigurarea viitorului. Mai ușor vom putea birui dacă suntem ajutați.

Căci, în ceasul de mare pericol, chestiunea îndrumării pe calea adevărată nu poate fi lăsată numai în grija Bisericii la slăbirca cărcia cu toți am colaborat, cel puțin prin nepăsareanoastră.

Oricât de zeloși am fi noi preoții, în munca pentru reîncreștinarea sufletească a poporului, a neamului nostru, singuri, fără ajutorul tuturor acelora cari sunt interesați de bunul mers al lucrurilor, nu putem răsbi, ajungând la rezultatele dorite.

Chiar cu acest scop a luat ființă tânăra noastră asociație a „*Frăției ortodoxe române*“.

Steagul ei este astăzi desfășurat și sub el cheamă pe toți fiii Bisericii ortodoxe ca — după

cum s'a spus la *Cluj* în adunarea generală — prin conferințe, prin muncă caritativă, prin manifestații publice de credință, prin presă, etc., să îndemne poporul la aprofundarea vicții religioase.

În mijlocul necredinții, al indiferentismului, în mijlocul corupției, în mijlocul crizei și neajunsurilor în care se sbate lumea, *Frăția ortodoxă* colaborează cu noi și îndeamnă la viața cinstită, morală, virtuoaasă, la răbdare și resignațiune spre a ajunge ca în mijlocul egoismului și materialismului ucigător de suflete să se întroneze: idealul religios al demnității ortodoxe, al credinții și dragostei de Dumnezeu și aproapele, alipirea de Biserică de învățăturile și așezămintele ei și pe de altă parte, idealul național, adecă dragostea de neam și spiritul de muncă și jertfă pentru binele obștesc.

Sub acest aspect a început a lucra *F. O. R.* în masele noastre românești și este privit pretutindeni ca un organ de acțiune comună creștină, ca un front nu de atac ori de prozelitism confesional, ci de apărare.

Se pare că ideia a prins și în *Vechiul Regat*. Am văzut în unele reviste de acolo că s'a început întrunele părți acțiuni puternice pentru înfripirea asociației. Sunt semne îmbucurătoare.

Căci dacă aici a existat ca și astăzi aceea lăudabilă legătură între Biserică și intelectualitate, dincolo în *Vechiul Regat* a fost o complectă indiferență față de bunul mers al Bisericii care a fost lăsată să plutească fără nici un sprijin.

Dincolo — și amotăria s'o afirm — că poporul de sus până la plugar nu s'a interesat nicidecum de problemele bisericești. Din contră, s'au pus piedici înaintării și desvoltării religioase.

Așa se explică faptul când oameni ca *Argetoianu* și alții aruncă Bisericii ofensa susținând și teoria că nu-i decât un „ce“ nefolositor ce trebuie nimicit. Și câți ca dânsul...!

Iată de ce *Frăția ortodoxă* își are rolul ei binefăcător și în celelalte părți ale țării.

Ne trebuie o întrecere comună în lupta spre bine între toți fiii neamului nostru, mergând cot la cot și pe acelaș drum.

Un adevărat *factor social* tinde să devină *F. O. R.* Și trebuie să-și ajungă ținta căci după cum am amintit la începutul acestui articol, lumea a început să se desmeticească, înțelegând cuvintele marelui *Brunetière* care spune: „*Creștinismul este un instrument de progres și încă cel mai eficace, pentru cuvântul că noțiunea progresului social nu poate fi separată de cea a progresului moral*“.

Cu toți la lucru ca prin transformarea maseselor să putem transforma viața socială.

Dumitru V. Anuțoiu
preot.

Manualul dlui prof. Constantin Vladu.

În Biserica ortodoxă cultul divin constituie podoaba adevărată a vieții creștinești. Acest cult este bine determinat și pentru rânduiala lui s'au stabilit anumite reguli.

Preoții, slujitorii altarului sfânt cunosc amănunțit toată slujba bisericească; ei asistă ca teologi la întreaga ceremonie și în mod practic văd, aud și iau parte activă cântând diferitele cântări religioase. Ei au un manual în care se află mersul întreg al slujbelor religioase, care se numește *Tipic*.

Dl profesor Constantin Vladu, dela Academia de Teologie din Caransebeș, care de ani de zile se ocupă cu studiul Tipicului și a cântării bisericești, a observat, că pentru cele mai frumoase și în același timp și mai esențiale slujbe dumnezeiești din postul sfintei Invieri a Domnului, ne lipsește un manual unic, care să cuprindă în mod amănunțit toată slujba religioasă, așa cum se desfășoară dela început până la sfârșit. Începând cu binecuvântarea Preotului și până la sfârșitul sfintelor slujbe, ca Vecernii, Utrenii și Liturghii, — toate ecteniile și cântările stranelor, cari de multe ori se repetă în decursul aceleiași slujbe.

Acest manual de tipic conține 25 de capitole.

Tinărul profesor de Academie Teologică dl C. Vladu, a adunat cu multă străduință și cu competența omului de specialitate toate izvoarele necesare la compunerea unui astfel de manual. S'a ținut seamă de „vechea limbă românească aflătoare în cărțile noastre bisericești, cu care sunt familiarizați credincioșii noștri“. A utilizat o bibliografie bogată a vechilor manuale tipiconale, scrise cu litere cirilice și cele mai noi ce au apărut în românește, și din întregul a compus un manual special de Tipic intitulat: „Manual de Tipic al Bisericii ortodoxe, în uzul teologilor și preoților, cuprinzând serviciile dumnezeiești din postul sfintelor Paști“. În acest manual găsim multe indicații prețioase și unele amănunte de ritual. — El e foarte util atât cantorului, ca și teologului și mai ales preotului, fiindcă inițiază în mod ușor și clar la săvârșirea sfintelor slujbe din postul Invierii Domnului. E important și pentru cântărețul, preotul, care găsește descrisă așa cum urmează întreaga slujbă specială. Materialul întreg e adunat, sistematizat, cordonat în mod metodic și astfel constituie o ușurință deosebită pentru tinerimea teologică.

În mod practic dl profesor Constantin Vladu, arată întreaga lucrare a preotului: îmbrăcarea, căderea, intrarea mică, intrarea mare, deosebită atenție se dă diferitelor practice preoțești, cari sunt specifice numai pentru serviciile din postul sfintei Invieri.

Dată fiind experiența deosebită și observarea de mai multă vremea acestor slujbe religioase, pe cari le-a urmărit cu multă atenție dl prof. Constantin Vladu — a introdus și această practică specială, indicându-o și arătând în mod clar cum trebuie să se practice sfintele slujbe — aceasta constituie tocmai chestiunea nouă deosebit de valoroasă a lucrării. *Exemplu*: „Liturgia celor înainte sfințite“: Locul și timpul îmbrăcării preotului cu toate vestmintele preoțești pentru săvârșirea liturghiei înainte sfințite. (pag. 103.) Pregătirea și aducerea sfântului agneț dela prestol la procomidier. (pag. 111; 114.) Felul de a proceda al preotului în cazul când se cetește sfânta Evanghelie. (pag. 115).

La pag. 126 aflăm deasemenea descrierea pentru încheierea mătânilor. Un nou capitol ocupă Liturgia celor mai înainte sfințite de Vineri săptămâna I. din

Postul sfintei Invieri (Sf. Teodor) când preotul după rugăciunea amvonului în mod deosebit face sfințirea colivei (pp. 129—141). Descrierea practică pentru scoaterea sfintei cruci. (Duminea III-a din Post pp. 141—144). Multă importanță se pune pe Privegherile atât din săptămâna V-a din post cât și din săptămâna Patimilor. Exemplu: Priveghierea de Sâmbătă săptămâna a V-a, unde ni se arată felul de a se ceta condacele și icoasele de cătră preot, iar Joi în săptămâna Patimilor, se arată cădările pe cari le face preotul înaintea cetirii sfintelor evanghelii dimpreună cu ecteniile și cefonisele lor speciale pentru sfânta și marea zi de Vineri. La pag. 262 aflăm un obicei caracteristic de a scoate preotul Crucea înainte de sedelna „Răscumpărătune-ai pe noi“... când preotul așează sf. cruce pe amvon, sau pe masă în mijlocul bisericii. La pag. 300 găsim descrierea amănunțită a săvârșirii sfintei slujbe a punerii în mormânt alături de această descriere minuțioasă, aflăm și în mod intuitiv redată o schemă grafică foarte sugestivă, iar la pag. 343 schema e minunat concepută pe o pagină întreagă arătând drumul adevărat ce trebuie să-l facă preotul la înconjurarea sfintei biserici și diferitele ectenii, cum au să se rostească.

Credem că acest Manual de Tipic, special pentru slujbele din postul sfintei Invieri, al d-lui prof. Constantin Vladu, dela Academia Teologică din Caransebeș, care se prezintă cu atâtea însușiri bune și practice, va fi cetit și întrebuințat de toți cantorii, teologii și preoții noștri dornici de un astfel de manual. El va sta pe stranele sfintelor noastre biserici oglindind viața noastră bisericească, cu atât mai mult cu cât necesitatea unui astfel de Tipic de mult era simțită în Biserica noastră ortodoxă.

Prof. C. Rudneanu.

† Preotul Solomon Andreescu.

Sunt câteva zile numai de când într'o convorbire prietenească mi se imputa durerosul adevăr că noi Românii nu știm să fim marini-moși; că la noi s'a isprăvit cu filantropii și marii donatori cari abundă în alte țări, la alte popoare. Spusei că e un adevăr și ce-i de făcut dacă numai figuri modeste de preoți vin pe ici pe colo să infirme penibilul adevăr, arătând că simțul de jertfă n'a pierit din inima acestui popor, dar că acest simț este numai jos, în popor și'n imediata apropiere a brazdei noastre care pururea nu se strică!

S'ar crede că cel petrecut acum vre-o două săptămâni la groapa din Biniș e o figură comună de preot, căci datorită bătrâneței în faptă nu se prea știau multe de preotul Solomon Andreescu. Iată însă, cine a fost cu adevărat modestul preot din Biniș.

Fiu al unui preot, cântăreț vestit, el însuș mare cântăreț, fusese sortit de nemuritorul Popasu a deveni profesor de cant și tipic la Institutul teologic din Caransebeș. Dar n'a putut

veni, îl chemase glasul conștiinței de preot, și așa deveni slujitor vrednic de altar timp de 54 de ani.

În satul păstorit de el se zidește o impunătoare școală, este infrumusețată biserica, se zidesc și întăresc în simț național tinerele vârstare. Căci se spune, și cu dreptate — căci arhivele judecătorilor ungurești sunt martore — că odată, pe la 1916 a fost citat în fața justiției pentru că... învățase pe copii cântece naționale. Și când copilașii citați și ei în instanță spun că acelea erau cântece bisericesti și mai ales *văzându-i cum plângând cad în brațele preotului acuzat pentru alăta faptă* mișcați, judecătorii dispun închiderea dosarelor; vedem în mie tragedia cea mare a sufletului nostru.

Sub episcopul Miron, actualul I. P. S. Patriarh, preotul Solomon Andreescu a fost distins cu brâu roșu. Distincția era binemeritată, căci ea se adeverește a fi și nimerită. Înainte de moarte, el testă toată averea lui constatătoare dintr'o casă (de circa 100.000 Lei) și depuneri de 10.000 Lei bisericii din parohia păstorită de el peste o jumătate de veac.

Ce gest, Doamne, ce măreție! Ar putea să fie imitat și în jos, dar mai ales în sus pe scară întinsă: *căci spiritul de jertfă îl propovăduiește doar biserica noastră, și în atmosferă de jertfă ne-am născut noi nație liberă!*

Din sbuciumul vremurilor de jertfe și biruință.

VII.

Iată-mă trecut și în rândul criminalilor politici, gata a fi isgonit nu numai din orașul în care mi-am petrecut cei mai prețioși ani ai vieții mele, dar și din vecinică prigonita și scurpa mea țară.

Vedenii bizare îmi turburau privirea și-mi împăinjineau mintea când mă uitam la dragul meu copil, care înspăimântat de sentința ce mi se dase, venise să mă vadă.

Ca pe o frunză svârlită de vânturile toamnei, așa mă purtau gândurile și dorul de soție, copii și mamă, pribegi prin cine știe ce colț al Moldovei.

Aceeași condamnare primiseră și colegii Opreșcu, Resmeriță, Sergescu, avocatul C. T. Georgescu, dirigințele oficiului P. T. T. medicul-veterinar Bugulescu, Șeful poliției St. Bungeșianu, comandorul Strâmbeanu, ziaristul Costel Nicolau, directorul poliției Tiberiu Popescu, proprietarul Petre Rogoveanu, comercianții sârbi Iova Antanasovici și Ghioca Panteliei, funcționarii Untaru, Sârbulescu, Iorgu Protopopescu, Voicu și Mânăstireanu.

Bietul medic Bugulescu, — deși infirm de un picior — și strein de ori-ce amestec în luptele ce dasem pentru intrarea României în război, a trebuit să pătmească și el alături de noi.

Fantezia perfidă germană, întră iarăși în funcțiune cu plămuitrea celor mai variate și veninoase versiuni.

Sub cea mai prefăcută indiscreție, ni se șoptea că vom fi trimiși când în Ungaria sau Bulgaria, când în Austria sau Germania. În cele din urmă lansau prin oraș vestea că vom fi trimiși în Asia mică.

Secretarul Vice-Consulatului austro-ungar din localitate, — astăzi ceho-slovacul Medl, asigură pe toți, că ori unde vom fi trimiși, garantează că nu ne vom mai întoarce nici unul. Sub acest sbucium trăia populația orașului Turnu-Severin.

Se vede că și acest sbucium era prea puțin. Ne păștea ceva mult mai sfâșietor.

După o goană de câte-va săptămâni și prin trădarea unor nemernici, Germanii pun mâna pe gazdele și prietini lui Victor Popescu și a oamenilor lui.

Incep anchetele. Sute de nenorociți sunt porniți pe drumuri lungi spre Turnu-Severin, chemați a mărturisii tot ce știu asupra celor arestați.

Terminându-se cercetările, se înaintează dosarele Tribunalului marțial al comandaturii de etape. Aceasta în baza probelor aflate la dosar, *condamnă la moarte prin împușcare* pe: notarul C. Cojocaru, proprietarul M. Cernăianu din comuna Horești, plugarii Stancu Croitoru, Tudor Ungureanu și Ilie Giurmanca din comuna Grozești, învățătorul Nicolae Popescu din comuna Covrigi, plugarul Nicolae Marcu din comuna Dragotești, plugarul Ion Noroceu, notarul Ion Brăescu și primarul Petre Velceanu din comuna Balboși.

Comunicându-li-se această sentință la ora 10 noaptea, cu toții au cerut să li se aducă un preot spre a-i împărtăși cu sfânta cuminocătură. La ora 11 — aceeași noapte — fu sculat din somn spre groaza P. Cucerniciei Sale, Părintele protoereu I. Raiculescu — suferind de cât-va timp — și a familiei sale, și somat a se îmbrăca repede, a-și lua cu dânsul cele trebuincioase și a porni însoțit de plutonierul Weber la închisoarea mucenicilor.

La ora 1, părintele protoereu își terminase sacra dar sguđuitoarea sa misiune.

După săvârșirea acestui act, au fost scoși în dosul cazărmei de roșiori, impunându-li-se a-și săpa singuri gropile în care aveau să fie asvârliți.

La ora 4, gropile fiind făcute, sunt așezați pe două rânduri. O salvă de puști prăbușește la pământ pe câte-și zece. Se grăbeau vitejii ca nu cum-va să apară răsăritul soarelui și sa le vadă isprava.

Aceeași soartă — *se hotărâse* — s'o avem și noi cei 10 ridicați dela Tismana. Care a fost minunea ce ne-a scăpat, o știe numai Dumnezeu.

În toată tragedia care ne înfășura de dimineața și până seara și de seara până dimineața, se strecurau — une-ori — scene de adevărată comedie bufă, cari ne mai descrețiau frunțile și ne mai înseninau puțin fețele.

La Tismana, prietini Ionescu și Nicolau, ajutați — ici-colea — de părintele Durak, îl luau — din când în când — în primire pe bătrânul Rogoveanu, chestionându-l — când — asupra unor porți dela via sa, care — zice-se — ar fi servit odată ca uși de biserică, când asupra unor tipuri: Moțotoi și Crăcănel gropar la cimitir, cu care avusese oare-cari altercații.

Atât îi trebuia bătrânului ca o oră — cel puțin — să n'o isprăvească cu omagiile cele mai grațioase, în care nu uita bunicile și mamele celor ce îl săcăiau.

Tot lui nenea Petre Rogoveanu, — *un ateu incarnat*, — comandatura îi dăruiește la hotel Traian ca tovarăș — în cameră pe moș Chirchiu — *un maniac*

religios. Acesta toată ziua psalmodia dintr'o psaltire pe care o așezase pe un tetrapod în jurul căruia — de trei ori pe zi — ardeau numeroase lumânării, iar dintr'un ciob de pământ se răspândeau miresme de smirnă și tămâe.

Pe când moș Chirichiu își îndrepta glasul și ochii către cer cu cea mai sinceră evlavie, nenea Petre buimăcit de atâta psalmodie, fum de lumânări și tămâe, îl împoșca de toții sfinții și muc.nicii, de toate psaltirile și evangheliile.

În salonul cel mare din colțul hotelului Traian, erau repartizați de plutonierul Weber, Dnii Panait Petrescu, Gogu Boboceanu, Vasile Calinescu și Ion Gogan.

Într'o după amiază, — când credeau oamenii că sunt mai siguri — având ca musafiri pe Dnii St. Bugențianu și Gogu Cârjeu, s'apucă de un joc de cărți îndrăcit. Peste vre-o zece minute urcă pe scări plutonierul. Iute li se dă de veste. Să fugă? N'aveau timp. Ce să facă? Ordinul era să nu mergem unii la alții. Bugențianu cu o agilitate de mare prestidigitator, sare la Gogu Cârjeu și într'o clipită, îl desbracă de haină, vestă și cămașă, îi dă un pumn în spinare, îl culcă pe marginea patului, începe a-l fricționa și a-i aplica niște ventuze ce fusese aduse cu o seară mai înainte.

Când intră plutonierul și vede atâta mulțime și aude atâta hărmălaie, iar pe Gogu întins pe marginea patului, — uluit — întrebă ce s'a întâmplat?

Bugențianu — cu o nutră foarte îndurerată — răspunde că d-lui Gogu venindu-i rău, ei înspăimântați, l-au adus aci spre a-l fricționa și a-i pune ventuze.

Privindu i pe toți și văzându-i așa de îngrijați, — speriat să nu contracteze vre-un microb dela bolnav, plutonierul pleacă repede. Gogu se îmbracă, râsul le sgâlțâe macsilarele și jocul de cărți începe în mare animație.

Dar poveștile vânătorești ale avocatului Gogan? Ne țintuiau ore întregi sub narcoticul lor.

Mare mincinos mai e și Gogan asta! zicea nenea Petre Rogoveanu.

Pardon, răspundea ziaristul Nicolau. Di Gogan *este vânător.*

Zodia haină își desfășura mai departe ncinlătura-bila ei perucă.

Dnii St. Bugențianu, Tiberiu Popescu, I. Sârbulescu, Voicu, Iorgu Protopopescu și Iulian Mănăstireanu, sunt ridicați și porniți. Unde? Mister!

Prin mijlocul lui Septembrie, aceeași poruncă se dă și Dnilor: Oprescu, Resmeriță, Sergescu, V. Ionescu, C. T. Georgescu, Costel Nicolau, medicul Bugulescu, G. Strâmbeanu, P. Rogoveanu, C. Untaru, I. Antanasovici, G. Pantelici și I. St. Paulian.

Înainte de pornire, Doamna Nemiș ne aduce un mare buchet de leandrii albi. Impart la toți câte o floare pe care le așezăm la butonieră. Nu le-a fost de loc pe plac stăpânitorilor această împodobire a noastră în asemenea împrejurare.

Inconjurați de jalea celor ce lăsăm, de aparatul siguranței și râsul sălbatec al câtorva păcătoase tinere germane, ajungem la gară unde suntem imbarcați și din nou porniți, de astă dată pe un drum mult mai lung și cu numeroase și nebanuite peripeții.

Eram robii mânați de baionetele gardelor, luam calea înfinită a necunoscutului cu cine știe câte etape.

Din ce în ce mai tari sufletește, ne lăsăm în voia soartei. Când sute de milioane îndură și mai mari suferințe ca noi, la ce ne-am mai văicări? Inevitabilul nu-l putem ocoli. Ce ne-o fi scris, va trebui să păjim,

În găfăitul mașinei, trenul ne duce tot mai departe de caminurile ce părăsisem. După vre-o 14 ore de sgu-duire și incertitudine, ajungem în gara de nord a Bucureștilui. Coborâți primim ordinul să ne aliniem pe peron. În timpul acesta apare și imbecilul de Adamkievici, având aerul a ne trece în revistă. La apropierea lui — ca printr'un resort, — ne-am întors toți cu spatele la el și am început a râde. S'a roșit — ca de obicei — până în vârful urechilor.

Escortați de numeroși polițiști, am fost duși la cercul militar de pe calea Victoriei și suiți la mansardă. Acolo în niște camere cari n'aveau de cât maximum $\frac{3}{4}$ m., suntem vârați câte trei persoane, iar în anticameră — drept closet — ne așezase un butoiu pe care eram obligați a-l scoate pe rând fie-care, însă numai la 24 de ore.

În camera în care am fost repartizați prietinel V. Ionescu și eu, am găsit pe un tânăr evreu, care costumat ca ulau, făcuse mai multe pungășii. Trei inși într'o cameră așa de mică, cu o fereastră zăbrăluită prin care abia pătrundea o slabă lumină și cu closetul nescos 24 ore, își poate închipui ori-cine atmosfera în care trăiam.

De două ori pe săptămână, eram scoși pe o terasă foarte mică câte zece minute, spre a lua aer. Atunci mai vedeam și noi cerul.

Într'una din celulele Cercului militar se găsea și avocatul Tiberiu Axente.

Aproape o lună așa am dus-o. N'auzeam de cât bocetul cucuvăilor, croncănitul ciorilor și dangătul clopotelor catedralei catolice sf. Iosif.

Glasul clopotelor noastre amuțiseră.

(Va urma).

Ioan St. Paulian.

Comunicat.

Se atrage atențiunea celor interesați, că cotizațiile depuse la Cassa de Economii Credit și ajutor a Clerului ortodox din București, după preoții răposați începând din 1930 se pot ridica direct dela aceeași instituție de către urmașii legali ai preoților răposați.

Pentru restituirea cotizațiilor defunctului, pe lângă cerere, să se înainteze direct, următoarele acte:

1. Extrasul de moarte.
  2. Certificat dela Primărie, despre numărul, numele și vârsta moștenitorilor legali.
  3. Dacă sunt minori, atunci trebuie să se înainteze și o adeverință din partea mamei, că înțelege să ridice suma în numele și pentru folosul minorilor.
  4. Dacă sunt toți majori, atunci să se înainteze o adeverință, vizată de Primărie, prin care să se arate că renunță toți în favoarea mamei.
- Caransebeș în 14 Noemvrie 1933.

Cassa diecezană.

ȘTIRI

Noul guvern român. Demisionând guvernul dlui dr. Al. Vaida-Voevod, M. Sa Regele a dat încredințarea formării noului guvern dlui I. G. Duca, șeful partidului național-liberal. Are următoarea compoziție:

Ministru Președinte: I. G. Duca

Ministru de Interne: I. Inuleț

„ „ Externe: N. Titulescu

„ „ Instr. Culte, și Arte: dr. C. Angheliescu

„ „ Justiție V. Antonescu

„ al Muncii și Ocrot. Sociale: C. D. Dimitriu

„ al Armatei: General N. Uică

„ al Industriei și Comerțului: Gh. Tătărescu

„ al Comunicațiilor: R. Franasovici

„ al Agric. și domeniilor: Gh. Cipăianu

„ al Finanțelor: C. I. C. Brătianu

Ministru fără portofoliu: I. Nistor, Al. Lapedatu, General Paul Angheliescu.

Subsecretari de stat: R. Irimescu la M. Armatei, I. Manolescu-Strunga și M. Negură la Domenii, D. Luca și Victor Iamandi la Interne, Savel Rădulescu la Externe, Al. Mavrodi și N. Budurescu la Preziidenție, N. Maxim la M. Muncii, Al. Popescu-Necșești la Instrucție și Culte, G. Assan la Industrie și Comerț, Victor Slăvescu la Finanțe.

Subsecretarii de stat vor funcționa fără salarii.

Pentru Muzeul eparhial au mai donat: dl consilier referent eparhial *Aurel Moacă* două monede de aramă de pe vremea Domnului Alexandru Ion Cuza: preotul *Petru Vasilescu* din Sărăzani un medalion tot de aramă cu următoarea inscripție: „Iosephus Comes Radetzky Summus Austriadum Dux și cu chipul lui Radetzky, iar pe verso: De Italis 1848—1849“.

Exprimăm sincere mulțumiri!

Pentru monumentul funerar „Dr. Iosif Olariu“ au mai intrat următoarele sume:

Ppresb. Dr. Petru Barbu dir. Ac. teol. Csebeș . . .	500	Lei
Protodiacon Ion David prof. Caransebeș . . .	500	„
Diacon Zeno Muntean prof. Caransebeș . . .	500	„
Ppresb. Dr. Ștefan Pop prof. Caransebeș . . .	300	„
Preot Aurel Marta Gavojdia	200	„
Cons. ref. eparhial Aurel Moaca Caransebeș . .	100	„
Presb. Gheorghe Noaghea prof. Caransebeș . .	100	„
Preot Gheorghe Tătucu Iablania	100	„
Elevii școlii de Cantori Caransebeș	50	„

Total 2350 Lei

Suma anterioară 3620 „

Total până în prezent 5970 Lei

Aviz.

Un client voiește a cumpăra restaurantul lui Nicolae Matje din Caransebeș; toți creditorii sunt provocați a anunța pretențiunile lor în Biroul Fabricii de Bere Timișoreană S. A. Sucursala Caransebeș în termen de 8 zile căci în caz contrar pretențiunile lor nu se mai pot lua în considerare.

Tipărit, în Tipografia noastră diecezană a apărut:

„Manualul de Tipic“

al Bisericii ortodoxe, în uzul teologilor și preoților, cuprinzând serviciile Dumnezeești din postul sfințelor Paști întocmit de:

CONSTANTIN VLADU

profesor de Tipic și Cântare

la Academia teologică din Caransebeș,

aprobata de Consiliul eparhiei ort. rom. a Caransebeșului și tipărită cu binecuvântarea în Domnul adormitului fost episcop diecezan Dr. Iosif Traian Badescu.

Cartea e tipărită pe hârtie fină, în două culori și se poate comanda dela Librăria și Tipografia diecezană din Caransebeș.

Exemplarul: 180 lei plus spesele postale.

Conspectul

Manualele de religie pentru învățământul primar, publicat în „Biserica ortodoxă română“ Revista Sfântului Sinod, are în locul prim:

Cărțile de Religie

de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea pentru

1. Școlile de copii mici și clasa I a școlii primare . . . . . Lei 10.—
2. Clasele II și III ale școlii primare „ 10.—
3. Clasa IV a școlii primare . . . „ 10.—
4. Clasele V, VI, și VII ale școlii primare . . . . . „ 15.—

Editate de Librăria Diecezană, Caransebeș.

Aducem la cunoștința On. public cetitor, că

Calendarul Românului

Pe anul 1934 anul al XLVI-lea

a apărut și se află de vânzare la **Librăria**
noastră **Diecezană** pentru prețul de 15 Lei.

„Calendarul Românului“

este cel mai vechi și mai bine redactat calen-
dar din părțile bănățene, care și de astădată
apare cu un bogat material literar, șematismul
dieceziei noastre, târgurile din Bănat și Ardeal.

Tipografia și Librăria Diecezană

◆ Caransebeș. ◆